

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ ЗАПОРІЗЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

Витяг із РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ЗАПОРІЗЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

25 червня 2018 р. № 11-рш

м. Запоріжжя

Справа № 03/18-16

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції
та накладення штрафу

Адміністративна колегія Запорізького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення), розглянувши подання відділу досліджень і розслідувань Відділення про попередні висновки від 04.05.2018 № 02-24-спр та матеріали справи № 03/18-16 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції з боку фізичної особи – підприємця Крота Андрія Володимировича (*інформація з обмеженим доступом*) (далі - **ФОП Крот А.В.**), товариства з обмеженою відповідальністю «Національна експертно-правова група» (*інформація з обмеженим доступом*) (далі - **ТОВ «НЕПГ»**), товариства з обмеженою відповідальністю «Всеукраїнська експертна група» (*інформація з обмеженим доступом*) (далі – **ТОВ «ВЕГ»**), фізичної особи–підприємця Перевая Володимира Сергійовича (*інформація з обмеженим доступом*) (далі – **ФОП Перевай В.С.**) та товариства з обмеженою відповідальністю «Експертно-консультаційний центр» (*інформація з обмеженим доступом*) (далі – **ТОВ «ЕКЦ»**),

ВСТАНОВИЛА:

За результатами проведених Відділенням досліджень щодо дотримання ФОП Кротом А.В., ТОВ «ВЕГ», ТОВ «НЕПГ» законодавства про захист економічної конкуренції (з урахуванням фактів, викладених у заяві ФОП Жуган В.С. від 26.08.2016 № б/н (вх. від 26.08.2016 № 4-1487) під час проведення конкурсних відборів суб'єктів оціночної діяльності, проведених Регіональним відділенням Фонду державного майна України по Запорізькій області (69001, м. Запоріжжя, вул. Перемоги, буд. 50, ЄДРПОУ 20495280) (далі – Замовник),

11.03.2016 (об'ява про проведення конкурсного відбору у газеті «Відомості приватизації» від 17.02.2016 № 14 (930));

17.03.2016 (об'ява про проведення конкурсного відбору у газеті «Відомості приватизації» від 24.02.2016 № 16 (932));

31.03.2016 (об'ява про проведення конкурсного відбору у газеті «Відомості приватизації» від 16.02.2016 № 22 (938)) (далі – **Конкурси**),

в діях ФОП Крота А.В., ТОВ «НЕПГ», ТОВ «ВЕГ», які полягали у погодженні своїх конкурсних пропозицій, Відділенням було виявлено ознаки порушень законодавства про захист економічної конкуренції, передбачених пунктом 4 частини другої статті 6, пунктом 1 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних узгоджених дій, що стосуються спотворення результатів конкурсів з відбору суб'єктів оціночної діяльності.

У зв'язку з цим, розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 23.11.2016 № 89- р було розпочато провадження у справі № 03/18-16, про що листами від 23.11.2016 № 58-02/2400, 2402, 2409 ФОП Крота А.В., ТОВ «ВЕГ», ТОВ «НЕПГ» було повідомлено.

Розпорядженням від 08.12.2017 № 73-р адміністративної колегії Відділення до справи № 03/18-16 було залучено відповідачів ТОВ «ЕКЦ» та ФОП Перевай В.С., про що листами від 11.12.2017 № 02-18/04-2588 та № 02-18/04-2589 їх було повідомлено.

ТОВ «НЕПГ» (інформація з обмеженим доступом), зареєстровано в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (дата реєстрації 08.04.2004, дата запису 15.03.2005, номер запису 1 065 120 0000 002131) як юридичну особу. Види діяльності за КВЕД: 74.90 Інша професійна, наукова та технічна діяльність н.в.і.у.; 68.31 Агентства нерухомості.

ТОВ «ВЕГ» (інформація з обмеженим доступом) зареєстровано в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (дата запису 17.04.2006, номер запису 1 065 102 0000 006384) як юридичну особу. Види діяльності за КВЕД: 74.90 Інша професійна, наукова та технічна діяльність н.в.і.у.; 68.31 Агентства нерухомості.

ФОП Крот А.В. (інформація з обмеженим доступом) зареєстрований в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (дата реєстрації 28.11.1996, дата запису 04.07.2005, номер запису 2 094 017 0000 000309) як фізична особа - підприємець. Види діяльності за КВЕД: 74.90 Інша професійна, наукова та технічна діяльність н.в.і.у.; 68.31 Агентства нерухомості.

ФОП Перевай В.С. (інформація з обмеженим доступом) зареєстрований в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (дата реєстрації 06.08.2002, дата запису 15.11.2005, номер запису 2 103 017 0000 015575) як фізичну особу - підприємця. Види діяльності за КВЕД: 74.90 Інша професійна, наукова та технічна діяльність н.в.і.у.; 68.31 Агентства нерухомості (основний); 69.10 Діяльність у сфері права.

ТОВ «ЕКЦ» (інформація з обмеженим доступом) зареєстровано в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (дата реєстрації 08.04.2004, дата запису 15.03.2005, номер запису 1 065 120 0000 002131) як юридичну особу. Види діяльності за КВЕД: 69.10 Діяльність у сфері права (основний); 74.90 Інша професійна, наукова та технічна діяльність н.в.і.у.; 68.31 Агентства нерухомості.

У розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», ФОП Крот А.В., ТОВ «НЕПГ», ТОВ «ВЕГ», ФОП Перевай В.С. та ТОВ «ЕКЦ» (далі – **Відповідачі**) є суб'єктами господарювання.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» економічна конкуренція характеризується як змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання.

Отже, ФОП Крот А.В., ТОВ «ВЕГ», ТОВ «НЕПГ», ФОП Перевай В.С. та ТОВ «ЕКЦ» як окремі суб'єкти господарювання під час участі у процедурах конкурсного відбору суб'єктів оціночної діяльності мають діяти самостійно з метою здобуття переваг завдяки власним досягненням.

Натомість, за результатами дослідження конкурсної документації ФОП Крота А.В., ТОВ «ВЕГ», ТОВ «ЕКЦ», ТОВ «НЕПГ» та ФОП Перевай В.С., що були подані для участі у Конкурсах, встановлено, що Відповідачі узгоджували свої дії під час підготовки конкурсних пропозицій.

Відповідно до протоколів засідання комісії з конкурсного відбору суб'єктів оціночної діяльності від 11.03.2016 до конкурсу (далі – **Конкурс 1**) допущено від 5 до 9 учасників в залежності від лоту (див. таблицю 1 **Додатку 2**).

Документацію конкурсних пропозицій на Конкурс 1 надали наступні учасники, які є відповідачами по справі № 03/18-16 (далі – **Відповідачі 1**):

- **ТОВ «ЕКЦ»** (вартість виконання робіт 15000 грн по кожному лоту);
- **ФОП Крот А.В.** (вартість виконання робіт 8700 та 12000 грн в залежності від лоту);

- **ТОВ «ВЕГ»** (вартість виконання робіт: по лоту №1 - **2900 грн** та по лотам №2,3,5 - **3500 грн**), яке визначено **переможцем у Конкурсі 1**.

Відповідно до протоколів засідання комісії з конкурсного відбору суб'єктів оціночної діяльності від 17.03.2016 до конкурсу (далі – **Конкурс 2**) допущено від 6 до 8 учасників в залежності від лоту (див. таблицю 2 **Додатку 2**).

. Документацію конкурсних пропозицій на **Конкурс 2** надали наступні учасники, які є відповідачами по справі № 03/18-16 (далі – **Відповідачі 2**):

- **ТОВ «ЕКЦ»** (вартість виконання робіт 15000 грн по кожному лоту).
- **ТОВ «ВЕГ»** (вартість виконання робіт 12000 грн по кожному лоту);
- **ТОВ «НЕПГ»** (вартість виконання робіт **3500 грн** по кожному лоту), яке визначено переможцем у **Конкурсі 2**.

Відповідно до протоколів засідання комісії з конкурсного відбору суб'єктів оціночної діяльності від 31.03.2016 до конкурсу (далі – **Конкурс 3**) допущено від 7 до 9 учасників в залежності від лоту (див. таблицю 3 **Додатку 2**). Документацію конкурсних пропозицій на **Конкурс 3** надали наступні учасники, які є відповідачами по справі № 03/18-16 (далі – **Відповідачі 3**):

- **ТОВ «ВЕГ»** (запропонована вартість робіт 12500 грн);
- **ФОП Перевай В.С.** (запропонована вартість робіт 9000 грн);
- **ТОВ «НЕПГ»** (запропонована вартість робіт **4050 грн**), яке визначено переможцем у **Конкурсі 3**.

За інформацією ФОП Крота А.В., ТОВ «ВЕГ», ТОВ «ЕКЦ», ТОВ «НЕПГ» та ФОП Перевай А.В., під час підготовки до Конкурсів між собою та з іншими учасниками не спілкувалися, листування з цього приводу не велось, у зборах, переговорах з Замовником участі не приймали, запрошень прийняти участь у такому обговоренні від Замовника не надходило, про факти проведення таких нарад їм не відомо.

Натомість, в конкурсній документації Відповідачів було виявлено ряд схожостей, однакових недоліків в оформленні документів та характерних закономірностей.

1. У розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», ТОВ «НЕПГ», ТОВ «ВЕГ» та ФОП Перевай В.С. є пов'язаними відносинами контролю через (Особу 1) (див. **Додаток 1**):

- (Особа 1) є учасником ФОП Перевай В.С. та засновником ТОВ «ВЕГ» з часткою 100 % у статутному фонді;

- батьки (Особи 1) є засновниками ТОВ «НЕПГ» з частками 50 % у статутному фонді.

Згідно з абзацом четвертим статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» пов'язаними фізичними особами вважаються такі, які є, зокрема, батьками та дітьми.

Завдяки наявності відносин контролю, (Особа 1) був обізнаний із діяльністю ТОВ «НЕПГ», ТОВ «ВЕГ» та ФОП Перевай В.С. та мав можливість доступу та обміну інформацією щодо господарської та фінансової діяльності цих суб'єктів господарювання.

(Особа 2), директор ТОВ «ВЕГ», який готував та підписував конкурсні пропозиції зазначеного учасника, одночасно залучався як оцінювач конкурентом, - ТОВ «НЕПГ».

(Особа 3), директор ТОВ «НЕПГ», який готував та підписував конкурсні пропозиції зазначеного учасника, одночасно залучався як оцінювач конкурентом - ТОВ «ВЕГ».

Згідно з матеріалами справи, Відповідачі під час підготовки та участі у Конкурсах використовували однакові засоби зв'язку (див. **Додаток 1**), що підтверджується наступним.

Відповідно до відомостей, які містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, стосовно **ТОВ «ЕКЦ»** та **ТОВ «ВЕГ»**, для здійснення зв'язку з юридичними особами однаково зазначено телефонний номер (*інформація з обмеженим доступом*). За інформацією (*інформація з обмеженим доступом*), телефонний номер (*інформація з обмеженим доступом*) закріплений за ТОВ «ЕКЦ» на підставі договору (*інформація з обмеженим доступом*). Згідно з банківськими виписками (*інформація з обмеженим доступом*), ТОВ «ЕКЦ» здійснювало щомісячно

протягом 2016 року оплату за послуги зв'язку згідно з договором (*інформація з обмеженим доступом*).

Як вбачається з відомостей, які містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, стосовно **ФОП Перевая В.С.**, для здійснення зв'язку з юридичною особою зазначено телефонний номер (*інформація з обмеженим доступом*). Водночас, телефонний номер (*інформація з обмеженим доступом*) також вказаний у заявах **ТОВ «ЕКЦ»**, поданих у складі конкурсних пропозицій на Конкурси. За інформацією (*інформація з обмеженим доступом*) телефонний номер (*інформація з обмеженим доступом*) закріплений за **Переваєм Володимиром Сергійовичем**.

Телефонний номер (*інформація з обмеженим доступом*) наданий в користування абоненту **Переваю Володимирі Сергійовичу** та обслуговується за договором (*інформація з обмеженим доступом*). Водночас, телефонний номер (*інформація з обмеженим доступом*) також вказаний у заявах **ФОП Крота А.В.**, поданих у складі конкурсних пропозицій на Конкурси.

Отже, використання спільних засобів зв'язку в господарській діяльності Відповідачів, які виступають конкурентами у Конкурсах, свідчить про можливість встановлювати зв'язок один з одним та доступу і обміну інформацією на стадії підготовки та при укладанні своїх конкурсних пропозицій.

Завдяки єдності інтересів та пов'язаності Відповідачі не могли бути не обізнані з діяльністю один одного та мали можливість доступу до інформації один одного та обміну інформацією між собою щодо господарської та фінансової діяльності, у тому числі й щодо участі в Конкурсах.

2. Відповідно до статті 5 Закону України «Про оцінку майна та професійну оціночну діяльність в Україні» суб'єктами оціночної діяльності є суб'єкти господарювання – зареєстровані в установленому законодавством порядку фізичні особи - суб'єкти підприємницької діяльності, та юридичні особи, які здійснюють господарську діяльність, у складі яких працює хоча б один оцінювач, та які отримали сертифікат суб'єкта оціночної діяльності.

Статтею 6 Закону України «Про оцінку майна та професійну оціночну діяльність в Україні» визначено, що оцінювачами можуть бути громадяни України, іноземні та особи без громадянства, які склали кваліфікаційний іспит та одержали кваліфікаційне свідоцтво оцінювача.

Відповідно до розділу 3 Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності, затвердженого наказом ФДМУ від 31.12.2015 № 2075 та зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 15.01.2016 за № 60/28190 (далі – **Положення**), вимогами до претендентів для участі в конкурсі передбачено наявність переліку оцінювачів, які будуть залучені до виконання робіт з оцінки, які мають відповідний кваліфікаційний рівень.

Згідно з пунктом 6 розділу V Положення, переможець конкурсу визначається за підсумками набраної ним найбільшої серед інших учасників кількості балів.

До основних **критеріїв визначення переможця конкурсу належать:**

- запропонована учасником конкурсу вартість виконання робіт з оцінки;
- досвід учасника конкурсу та оцінювачів, які будуть залучені до проведення оцінки та підписання звіту про оцінку і висновку про вартість об'єкта оцінки, зокрема тих, які перебувають у трудових відносинах із таким учасником конкурсу;
- наявність зауважень до практичної діяльності з оцінки майна учасника конкурсу та оцінювачів, які будуть залучені ним до виконання робіт з оцінки, за останні 3 роки до дати проведення конкурсу;
  - наявність на дату проведення конкурсу невиконаних договорів про виконання робіт з оцінки, укладених між учасником конкурсу та органом приватизації, рішенням якого створено комісію.

2.1. Обрахування кількості балів за критерієм «запропонована учасником конкурсу вартість виконання робіт з оцінки» здійснюється таким чином:

1) розраховується **середнє арифметичне значення** конкурсних пропозицій вартості робіт з оцінки (Ц) сер. шляхом **виключення максимального та мінімального показників вартості, у тому числі якщо є декілька однакових максимальних або мінімальних значень**, крім випадку, коли у конкурсі беруть участь лише два учасники; визначення середнього арифметичного показника вартості серед тих значень, що залишилися;

2) учаснику конкурсу, конкурсна пропозиція вартості робіт з оцінки якого дорівнює середньому арифметичному значенню, зараховується **максимальна кількість балів — 70**. Усім іншим учасникам конкурсу за їх пропозиції щодо вартості робіт з оцінки зараховується кількість балів згідно розрахунку:

$$B^n = (1 - |(Цп - Цсер) / Цсер|) \times 70,$$

Цп - запропонована вартість робіт з оцінки;

Цсер - середнє значення конкурсних пропозицій вартості робіт з оцінки;

|| - позначення математичного символу модуля числа.

Переможець визначається за підсумками набраної ним найбільшої серед інших учасників кількості балів.

Враховуючи методику обрахування кількості балів за вартість виконання робіт, Відповідачі діяли відповідно до заздалегідь визначених ролей.

Так, в кожному Конкурсі приймало участь троє з Відповідачів:

- один пропонував найвищу вартість робіт, яка з поміж всіх пропозицій була **максимальною** та при розрахунку **середнього арифметичного значення** конкурсних пропозицій вартості робіт з оцінки виключалась (далі – **Вартість робіт 1**);

- другий пропонував нижчу ніж Вартість робіт 1, але при цьому вищу з-поміж інших пропозицій, тим самим завищуючи **середнє арифметичне значення** конкурсних пропозицій вартості робіт з оцінки (далі – **Вартість робіт 2**);

- третій (переможець) пропонував вартість робіт, яка була **максимально наближена** до середнього арифметичного значення, що надавало можливість перемогти цьому Відповідачу (далі – **Вартість робіт 3**).

Інші учасники пропонували вартість робіт нижчу, ніж середнє арифметичне значення конкурсних пропозицій на Конкурс 1, Конкурс 2, Конкурс 3 відповідно.

Відповідачі у Конкурсах пропонували вартість робіт наступним чином:

у Конкурсі 1

ТОВ «ЕКЦ» пропонувало Вартість робіт 1 – 15 000 грн;

ФОП Крот А.В. пропонував Вартість робіт 2 - 8700 грн (лот 1) та 12 000 грн (лоти 2-5);

ТОВ «ВЕГ» (переможець) пропонувало Вартість робіт 3 - 2 900 грн (лот 1) та 3 500 грн (лоти 2-5).

у Конкурсі 2

ТОВ «ЕКЦ» пропонувало Вартість робіт 1 – 15 000 грн;

ТОВ «ВЕГ» пропонувало Вартість робіт 2 - 12 000 грн;

ТОВ «НЕПГ» (переможець) пропонувало Вартість робіт 3 - 3 500 грн.

у Конкурсі 3

ТОВ «ВЕГ» пропонувало Вартість робіт 1 – 12 500 грн;

ФОП Перевай В.С. пропонував Вартість робіт 2 - 9 000 грн;

ТОВ «НЕПГ» (переможець) запропонувало Вартість робіт 3 - 4 050 грн.

2.2. Вартість виконання робіт з оцінки визначена Відповідачами на підставі калькуляцій. Замовником не встановлені вимоги до оформлення калькуляцій.

Порівняння калькуляцій, наданих Відповідачами на всі об'єкти, які були предметом оцінки у Конкурсах, наведено в таблицях 4, 5, 6 **Додатку 2**.

Конкурсні пропозиції, подані на Конкурси Відповідачами, містять калькуляції, які є однаковими за оформленням (зображені у вигляді таблиць, найменування статей витрат починається з маленької літери тощо), переліком статей витрат, у разі якщо склад залучених оцінювачів є однаковий.

Відповідно до калькуляцій, до витрат, пов'язаних з виконанням робіт з оцінки, включено, зокрема:

- витрати на оплату праці оцінювачів;
- транспортні витрати;
- витрати на інформаційні (інформаційно-консультаційні) послуги;
- витрати на матеріали тощо.

Розрахунки вартості виконання робіт з оцінки, надані Відповідачами на Конкурси, мають характерні закономірності, схожості.

2.2.1. Витрати на оплату праці оцінювачів у калькуляціях ТОВ «ЕКЦ» та ФОП Перевай В.С., які однаково залучали (Особа 4), складають (*інформація з обмеженим доступом*) грн, у інших Відповідачів є однаковими та складають 500 грн. по всім лотам у Конкурсах.

ФОП Кротом А.В. (лист від 25.11.2016), ТОВ «НЕПГ» (лист від 11.11.2016 №11/11-01) та ТОВ «ВЕГ» (лист від 25.11.2016) однаково розраховані витрати на заробітну плату.

ТОВ «ЕКЦ» та ФОП Перевай В.С. встановлена оплата праці (Особа 4) у розмірі (*інформація з обмеженим доступом*) грн на підставі укладеної попередньої угоди.

Тобто, витрати на оплату праці у всіх Відповідачів однаково не залежать від складності об'єкта оцінки, площі об'єкта оцінки, місцезнаходження.

Згідно з калькуляціями інших учасників, які надавали свої цінові пропозиції на Конкурси, при розрахунку вартості робіт враховувались витрати на заробітну плату оцінювачів – від 200 грн до 1200 грн. в залежності від кількості залучених оцінювачів, витрат часу на виконання робіт.

2.2.2. Об'єкти оцінки знаходяться в різних населених пунктах Запорізької області: м. Запоріжжя, м. Токмак, м. Вільнянськ, смт. Куйбишеве, с. Озерне Веселівського району, смт. Кирилівка Якимівського району, с. Костянтинівка Мелітопольського району. Проте, транспортні витрати у Відповідачів є однаковими та не залежать від відстані.

Так, ТОВ «ЕКЦ» (лист від 10.02.2017 №3/17) включено:

- до транспортних витрат по всім лотам у Конкурсах 1, 2 - витрати на оренду транспорту у (Особа 5) згідно з рахунками, договори відсутні;
- до накладних витрат - витрати на дизельне паливо у кількості (*інформація з обмеженим доступом*).

ФОП Перевай В.С. (лист від 14.02.2017 № 1-02/17) включено:

- до транспортних витрат по всім лотам у Конкурсі 3 - витрати на бензин у кількості 10 л за ціною (*інформація з обмеженим доступом*);
- до накладних витрат - вартість послуги з оренди транспорту (*інформація з обмеженим доступом*).

За інформацією, розміщеною на (*інформація з обмеженим доступом*), прокат автомобілів здійснюється на підставі договорів, укладених з компанією (*інформація з обмеженим доступом*). Копії зазначених договорів ФОП Перевай В.С. не надані.

ТОВ «ВЕГ» (лист від 25.11.2016) включено до транспортних витрат у Конкурсах 1, 2 – витрати щодо використання таксі (*інформація з обмеженим доступом*), до транспортних витрат при експлуатації автотранспорту у Конкурсі 3 – витрати на бензин за ціною 20 грн/л.

2.2.3. ТОВ «ЕКЦ» (лист від 10.02.2017 № 2/17) у Конкурсах 1, 2 та ФОП Перевай В.С. (лист від 14.02.2017 №1-02/17) у Конкурсі 3 до статті «інформаційні послуги» однаково включені витрати (Особа 6) щодо здійснення аналізу ринку у розмірі відповідно (*інформація з обмеженим доступом*).

ФОП Кротом А.В. (лист від 03.03.2017 № 78325) у Конкурсі 1 та ТОВ «ВЕГ» (лист від 03.03.2017 № 06/03) у Конкурсах 2, 3 до статті «інформаційно-консультаційні послуги» однаково включені витрати (Особа 6) щодо здійснення аналізу ринку у розмірі відповідно (*інформація з обмеженим доступом*).

ТОВ «ВЕГ» (лист від 03.03.2017 № 06/03) у Конкурсі 1 та ТОВ «НЕПГ» (лист від 03.03.2017 № 1703-01) у Конкурсах 2, 3 до статті «інформаційні послуги» включені витрати (Особа 7) щодо здійснення аналізу ринку у розмірі (*інформація з обмеженим доступом*).

В підтвердження вихідних даних, використаних при розрахунку інформаційних витрат

ТОВ «ЕКЦ», ФОП Крот А.В., ТОВ «ВЕГ» та ФОП Перевай В.С. однаково надали рахунки від 17.02.2016, 24.02.2016 та 16.03.2016 (Особі 6) щодо здійснення аналізу ринку. Водночас, ТОВ «ВЕГ» та ТОВ «НЕПГ» надали акти від 16.03.2016, 22.03.2016, 07.07.2016, 10.06.2016 приймання-передачі виконаних послуг (Особі 7).

Вищевикладене свідчить, що Відповідачі, в залежності від розподілених ролей між собою, збільшували або зменшували вартість виконання робіт з оцінки по кожному Конкурсу за рахунок збільшення або зменшення **вартості інформаційних послуг**, які складають 54 – 85 % в структурі собівартості виконання робіт.

Так, у лотах на Конкурсах, в яких Відповідачі перемогли, до інформаційних витрат включені витрати (Особі 7) щодо здійснення аналізу ринку (*інформація з обмеженим доступом*). У лотах на Конкурсах, в яких Відповідачі не перемогли, до інформаційних витрат були однаково включені витрати (Особі 6) щодо здійснення аналізу ринку у розмірі (*інформація з обмеженим доступом*).

Банківські виписки, надані Відповідачами, свідчать, що протягом 2016 року вони не сплачували (Особі 6) та (Особі 7) за послуги з аналізу стану ринку з наданням подібних об'єктів.

Зазначені факти підтверджують схожість цінової поведінки Відповідачів та виключають можливість того, що калькуляції, подані Відповідачами у складі конкурсних пропозицій для участі у Конкурсах, готувалися кожним окремо і без обміну інформацією між ними, та вказують на координацію дій Відповідачів під час підготовки документації на Конкурси.

Згідно з калькуляціями інших учасників, які надавали свої цінові пропозиції на Конкурси, витрати на інформаційно-консультаційні послуги становили від 27 грн до 95 грн., до яких відносяться: консультації спеціалістів, придбання газет, журналів, літератури, підвищення кваліфікації оцінювачів тощо. Тобто, калькуляції інших учасників Конкурсів не містили витрат щодо здійснення аналізу ринку.

3. Відповідно до пункту 1 Додатку 5 Положення (пункт 6 розділу V) під час обрахування кількості балів за критерієм **«досвід учасника конкурсу та оцінювачів, які будуть залучені до проведення оцінки...»**, враховуються такі чинники:

а) за наявність у складі учасника конкурсу не менше одного оцінювача, кваліфікаційні свідоцтва (кваліфікаційні документи) якого відповідають об'єкту оцінки та загальний стаж професійної діяльності якого з оцінки майна становить не менше 5 років - зараховуються **40 балів**. За кожного наступного оцінювача такої кваліфікації додається **2 бали**. Найбільша кількість балів за всіх додаткових оцінювачів не може перевищувати **10**.

У разі відсутності у складі учасника конкурсу оцінювача, кваліфікаційні свідоцтва (кваліфікаційні документи) якого відповідають об'єкту оцінки та (або) вищезазначеним вимогам до загального стажу професійної діяльності з оцінки майна, бали не зараховуються.

б) за підтверджений документально досвід учасника конкурсу та (або) оцінювачів, які будуть залучені до проведення оцінки та підписання звіту про оцінку і висновку про вартість об'єкта оцінки, зокрема оцінювачів, які перебувають у трудових відносинах із таким учасником конкурсу, з **оцінки хоча б одного подібного до об'єкта оцінки об'єкта** зараховуються **30 балів**. За кожний додатковий об'єкт додається **1 бал**. Максимальна кількість балів за всі додаткові об'єкти не може перевищувати **10**. *У разі відсутності досвіду бали не нараховуються;*

в) за підтверджений документально досвід учасника конкурсу та (або) оцінювачів, які будуть залучені до проведення оцінки та підписання звіту про оцінку і висновку про вартість об'єкта оцінки, зокрема оцінювачів, які перебувають у трудових відносинах із таким учасником конкурсу, з **оцінки об'єкта оцінки** (у тому числі для інших цілей, ніж зазначено в інформаційному повідомленні про проведення конкурсу) зараховуються **30 балів**. *У разі відсутності досвіду бали не зараховуються.*

Вищезазначена інформація вноситься у Підсумкову таблицю визначення переможця конкурсного відбору суб'єктів оціночної діяльності, наведену у додатку 8 до Положення, а саме:

- інформація по пункту **а** - до колонки «**Кількість оцінювачів, осіб/балів**»;
- інформація по пункту **б** - до колонки «**Підтверджений документально досвід оцінки подібного майна, кількість об'єктів/балів**»;
- інформація по пункту **в** - до колонки «**Підтверджений документально досвід оцінки об'єкта оцінки, так або ні/балів**».

3.1. Кількість оцінювачів.

Згідно з державним реєстром оцінювачів на сайті Фонду державного майна України <http://www.spfu.gov.ua>, в м. Запоріжжя та Запорізькій області зареєстровано понад 450 оцінювачів. Проте, Відповідачі залучали у Конкурсах одних і тих же оцінювачів.

01.02.2016 ТОВ «ВЕГ» були укладені договори (строк дії договорів – з 01.02.2016 по 31.12.2017) на проведення оцінки майна та оціночних процедур з (Особою 1), (Особою 8), (Особою 9), (Особою 10), (Особою 11), (Особою 3), згідно з якими зазначені оцінювачі зобов'язані за завданням ТОВ «ВЕГ» прийняти участь в оцінці майна та/або проведенні оціночних процедур.

15.01.2016 ТОВ «НЕПГ» були укладені договори (строк дії договорів – з 01.02.2016 по 31.12.2017) на проведення оцінки майна та оціночних процедур з (Особою 2), (Особою 1), (Особою 8), (Особою 9), (Особою 10), згідно з якими зазначені оцінювачі зобов'язані за завданням ТОВ «НЕПГ» прийняти участь в оцінці майна та/або проведенні оціночних процедур.

Перелічені оцінювачі були залучені ТОВ «ВЕГ» та ТОВ «НЕПГ» у Конкурсах.

При цьому, в Конкурсах, в яких вони стали переможцями (ТОВ «ВЕГ» - у **Конкурсі 1** та ТОВ «НЕПГ» - у **Конкурсах 2, 3**), залучалось по **шість** одних і тих же оцінювачів: (Особа 1), (Особа 8), (Особа 9), (Особа 10), (Особа 2), та (Особа 3). За рахунок залучення **шести** оцінювачів, кваліфікаційні свідоцтва (кваліфікаційні документи) яких відповідали об'єкту оцінки та/або загальний стаж професійної діяльності яких з оцінки майна становить не менше 5 років, ТОВ «ВЕГ» та ТОВ «НЕПГ» отримали максимальну кількість балів (50), що було однією з підстав перемогти у відповідних Конкурсах.

У Конкурсах, в яких ТОВ «ВЕГ» та інші Відповідачі не перемогли, залучався один з оцінювачів: (Особа 11) або (Особа 4), у яких кваліфікаційні свідоцтва (кваліфікаційні документи) не відповідали об'єкту оцінки та (або) вимогам до загального стажу професійної діяльності з оцінки майна, тому бали вказаним Відповідачам **не були зараховані**.

Так,

- ТОВ «ЕКЦ» у **Конкурсах 1, 2** та ФОП Перевай В.С. у **Конкурсі 3** залучали (Особу 4) та отримали 0 балів.

При цьому, (Особа 1) мав кваліфікаційні свідоцтва (кваліфікаційні документи) оцінювача та відповідний загальний стаж професійної діяльності з оцінки майна, проте надав згоду на участь у **Конкурсах 2, 3** як оцінювач у складі ТОВ «НЕПГ», конкурента ФОП Перевай В.С. Тобто, (Особа 1) не був зацікавлений у перемозі у **Конкурсі 3**.

- ФОП Крот А.В. у **Конкурсі 1** та ТОВ «ВЕГ» у **Конкурсах 2, 3** залучали (Особу 14) та отримали 0 балів.

При цьому, директор ТОВ «ВЕГ» (Особа 2) мав кваліфікаційні свідоцтва (кваліфікаційні документи) оцінювача та відповідний загальний стаж професійної діяльності з оцінки майна, проте надав згоду на участь у **Конкурсах 2, 3** як оцінювач у складі ТОВ «НЕПГ», конкурента ТОВ «ВЕГ». Тобто, (Особа 2) не був зацікавлений у перемозі ТОВ «ВЕГ» у Конкурсах 2, 3.

Такі дії Відповідачів свідчать про наявність єдності економічних інтересів та свідомого усунення конкуренції між ними під час участі у Конкурсах.

Залучення у Конкурсах одних і тих же оцінювачів не є випадковим збігом обставин.

Інші учасники Конкурсів до свого складу залучали від 1 до 4 оцінювачів, кваліфікаційні свідоцтва (кваліфікаційні документи) яких відповідали об'єкту оцінки та загальний стаж

професійної діяльності яких з оцінки майна становить не менше 5 років, за що кожний учасник отримав відповідну кількість балів.

3.2. Підтверджений документально досвід оцінки подібного майна, кількість об'єктів.

Відповідно до Національного стандарту оцінки № 1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 10.09.2003 № 1440, до **подібного майна** відноситься майно, що за своїми характеристиками та (або) властивостями (функціональним призначенням) має корисність, подібну до корисності об'єкта оцінки.

ТОВ «ВЕГ» надало перелік оціненого подібного майна, підтверджений документально, у **Конкурсі 1**, в якому воно стало переможцем, та не надало таких документів у **Конкурсах 2, 3**, в яких воно не перемогло.

ТОВ «НЕПГ» надало перелік подібного майна, підтверджений документально, у **Конкурсах 2, 3**, в яких воно стало переможцем.

Інші Відповідачі, ТОВ «ЕКЦ» (у **Конкурсах 1, 2**), ФОП Крот А.В. (у **Конкурсі 1**) та ФОП Перевай В.С. (у **Конкурсі 3**), які не стали переможцями у Конкурсах, перелік подібного майна, підтверджений документально, не надали.

Так, ФОП Крот А.В. (лист від 03.03.2017 № 78325) на час складання кошторисної документації бази продажу подібних об'єктів нерухомості, у порівнянні до конкурсних, не мав.

Такі дії Відповідачів свідчать про наявність єдності економічних інтересів та свідомого усунення конкуренції між ними під час участі у конкурсах.

Водночас, інші учасники Конкурсів у складі своїх конкурсних пропозицій надали інформацію щодо досвіду претендента та оцінювачів, які будуть залучені до виконання робіт з оцінки майна та підписання звіту про оцінку майна.

3.3. До додаткових критеріїв відбору переможця відноситься строк виконання робіт (днів). Строк виконання робіт з оцінки зазначається у конкурсній пропозиції.

Відповідачами встановлений строк виконання робіт з оцінки **3 календарних дні** від дати підписання договору на проведення оцінки об'єкта оренди в Конкурсах, в яких вони стали переможцями; **4 календарні дні** - в Конкурсах, в яких вони не стали переможцями.

Вищенаведені факти щодо залучення оцінювачів, підтвердженого документально досвіду оцінки подібного майна, встановлений строк виконання робіт вказують на спільну стратегію Відповідачів, спрямовану на забезпечення перемоги певному з Відповідачів.

4. Згідно з протоколами засідання комісії з конкурсного відбору суб'єктів оціночної діяльності, на засіданнях комісії був присутній (Особа 1) як представник переможців:

- ТОВ «ВЕГ» у Конкурсі 1 (протоколи від 11.03.2016 № 6-1, 6-2, 6-3, 6-4, 6-5);
- ТОВ «НЕПГ» у Конкурсах 2, 3 (протоколи від 17.03.2016 № 7-1, 7-2, 7-3, 7-4, 7-5, 7-6, 7-7 та від 31.03.2016 № 9-1, 9-2, 9-3).

Представники ТОВ «ЕКЦ» та ФОП Крота В.А. були відсутні на засіданнях комісії, що свідчить про формальну участь та незацікавленість цих учасників у перемозі у Конкурсах.

5. Відповідно до пункту 6 Положення про конкурсний відбір, конкурсна документація подається до загального відділу органу приватизації за **чотири робочих дня** до оголошеної дати проведення конкурсу (**включно**), а саме: на Конкурс 1 - з 8 по 11 березня 2016 року, на Конкурс 2 – з 14 по 17 березня 2016 року, на Конкурс 3 – з 28 по 31 березня 2016 року.

Тобто, Відповідачам під час подачі конкурсної документації на наступний конкурс було відомо про результати проведення попереднього конкурсу.

Проте, незважаючи на результати попереднього конкурсу, учасники ТОВ «ЕКЦ», ТОВ «ВЕГ» та ФОП Перевай В.С., які не перемогли в попередньому конкурсі, подавали документи на інший конкурс з ціновими пропозиціями, які перевищували ціни інших учасників в декілька разів.

Тобто, ТОВ «ЕКЦ», ФОП Крот А.В. та ФОП Перевай В.С. ще на стадії підготовки документів не мали на меті перемогти у Конкурсах. Зазначене свідчить, що конкуренція між Відповідачами у Конкурсах була формальною, та як наслідок була усунена.

6. Відповідно до пункту 4 розділу 1 Положення, конкурсна документація складається із: **конкурсної пропозиції, підтвердних документів та документів щодо практичного досвіду виконання робіт з оцінки та оцінювачів**, які будуть залучені до виконання робіт з оцінки та підписання звіту про оцінку майна (експертну грошову оцінку земельної ділянки).

6.1. У складі підтвердних документів подається **заява про участь у конкурсі** за формою, визначеною у додатку 3 до Положення, в яку учасником вноситься необхідна інформація.

Заяви про участь у конкурсах, подані Відповідачами (Додаток 3), схожі за оформленням:

- у верхньому правому куті напис «до Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності (пункт 3 розділу верху III)» та «Фонд державного майна України (регіональне відділення Фонду державного майна України)» розміщено у чотири рядки (у формі, передбаченою Положенням, зазначена інформація розміщена на 6 рядках);

- інформація, яка заповнюється учасником, а саме: найменування або ПІБ учасника, ПІБ та посада керівника, місцезнаходження, код заявника за ЄДРПОУ, назва установчого документа, надрукована «жирним» шрифтом з підкреслюванням.

6.2. Форма конкурсних пропозицій Положенням не передбачена.

Конкурсні пропозиції на участь у Конкурсах подані Відповідачами на бланках підприємств, схожі за структурою, оформленням, зареєстровані за одною датою та однаковими номерами (див. Таблицю у Додатку 4), мають однакову назву «Конкурсна пропозиція». Текстова частина конкурсної пропозиції починається однаково: «Просимо дозволити взяти участь в конкурсі з відбору суб'єктів оціночної діяльності, яких буде залучено до проведення незалежної оцінки об'єктів оренди, а саме:

Назва об'єкта оцінки:...».

ТОВ «НЕПГ», ТОВ «ВЕГ», ФОП Перевай В.С. обґрунтованих пояснень щодо схожості в оформленні конкурсних пропозицій та заяв не надали.

7. Відповідачами однаково укладені з (Особою 12) договори про надання консультаційних послуг: *(інформація з обмеженим доступом)*.

Предметом договорів є надання консультаційних та юридичних послуг, які включають: підготовку тендерної та конкурсної документації, надання консультацій з питань виконання положень законодавства України щодо проведення державних закупівель, юридичний супровід діяльності та захист прав, законних інтересів Відповідачів. Вартість послуг складає *(інформація з обмеженим доступом)* в місяць, зазначена сума перераховується на рахунок (Особа 12), не пізніше 3-х календарних днів з дня отримання рахунку. Акт про прийом-передачу наданих послуг підписується не пізніше 5 числа місяця, наступного за місяцем надання послуг.

За інформацією Відповідачів, (Особа 12):

- «здійснює документарно-юридичну підтримку у т.ч. зіставлення документації» (мова ориг.) (лист від 03.03.2016 № 78325 ФОП Крота А.В.);

- здійснила перевірку складеної документації та правильного оформлення калькуляцій (лист від 14.02.2017 № 1-02/17 ФОП Перевай В.С.);

- надало допомогу під час складання конкурсної документації для отримання всіх вимог законодавства, у т.ч. перевірка калькуляцій (лист від 10.02.2016 № 2/17 ТОВ «ЕКЦ»);

- «надавало юридичні послуги у тому числі зі зіставлення документів, відновлення та ін.» (мова ориг.) (лист від 03.03.2017 № 1703-01 ТОВ «НЕПГ»);

- «здійснює комплексне юридичне обслуговування: займається повним документообігом (у т.ч. і зіставленням необхідних документів)» (мова ориг.) (лист від 03.03.2017 № 06/03 ТОВ «ВЕГ»).

Тобто, Відповідачі синхронно залучали до підготовки документів на Конкурси одну і ту ж особу – (Особу 12).

Проте, підтверджуючих документів (актів виконаних робіт, платіжних доручень) щодо виконання (Особою 12) робіт (з зазначенням переліку робіт та документів) на підставі укладених договорів, Відповідачі однаково не надали.

Відповідно до банківських виписок, наданих ПАТ «Альфа-Банк» (листом від 26.01.2018 № 211/6Т-266/6), за період з 01.01.2015 по 30.06.2016 кошти за послуги на рахунки (Особи 12) Відповідачами не перераховувалися.

На інтернет-сайті http://zabor.zp.ua/uslugi/ur_uslugi.htm розміщено перелік суб'єктів господарювання, які надають юридичні та консультаційні послуги у Запорізькій області. Проте, Відповідачі одночасно користувалися послугами одного підприємства, (Особи 12), під час підготовки документів на Конкурси.

Однакове оформлення та представлення інформації не може пояснюватися випадковим збігом та свідчить, що Відповідачі спільно (узгоджено) готували **заяви про участь у конкурсі, конкурсні пропозиції**, адже кожен документ, у разі якщо Відповідачі готували їх окремо один від одного без обміну інформацією, мав би відображати їх індивідуальні, творчі, суб'єктивні підходи до його підготовки.

Сукупність наведених вище фактів та схожість в оформленні конкурсних пропозицій Конкурсів свідчить, про те, що поведінка суб'єктів господарювання ТОВ «ВЕГ», ТОВ «НЕПГ», ФОП Переває В.С., ФОП Крота А.В та ТОВ «ЕКЦ» під час участі у Конкурсах була погодженою та не мала на меті ведення конкурентної боротьби, що є обов'язковою умовою конкуренції та необхідною умовою визначення переможця.

Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» конкуренція – це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товару на ринку.

Отже, Закон України «Про захист економічної конкуренції» допускає досягнення переваг за рахунок саме власних досягнень суб'єктів господарювання. У випадку ж, коли учасники конкурсів домовляються (узгоджують свою поведінку між собою) один з одним щодо умов своїх конкурсних пропозицій, то усувається й самостійність в їх поведінці, та, як наслідок, і конкуренція між ними під час проведення конкурсів. Якщо ж учасники замінили конкуренцію між собою на координацію, то покупець не отримує той результат, який би він отримав в умовах справжньої конкуренції. За результатами таких конкурсів перемога одним із учасників отримується не внаслідок конкурентного відбору, наявності чого відповідно до законодавства є обов'язковою умовою при визначенні переможця. Тому такі узгоджені дії учасників конкурсів спотворюють ці ж самі конкурси.

Погодження поведінки при формуванні своїх конкурентних пропозицій ФОП Кротом А.В., ТОВ «НЕПГ», ТОВ «ВЕГ», ТОВ «ЕКЦ» та ФОП Переває В.С. у Конкурсах призвело до заміни конкуренції на координацію поведінки зазначених Учасників з метою спотворення видимості конкуренції в межах конкурсів, що в свою чергу призвело до спотворення їх результатів.

Відповідно до частини першої статті 5 Закону України «Про захист економічної конкуренції» будь-яка погоджена поведінка є узгодженими діями.

Частиною першою статті 6 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що узгоджені дії, які призвели чи можуть призвести до усунення конкуренції, є антиконкурентними узгодженими діями.

Антиконкурентними узгодженими діями відповідно до пункту 4 частини другої статті 6 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначаються, зокрема, узгоджені дії, які стосуються спотворення результатів конкурсів. Вчинення антиконкурентних узгоджених дій забороняється і тягне за собою відповідальність згідно із цим законом.

Вказані факти у своїй сукупності свідчать про те, що на всіх стадіях підготовки тендерних пропозицій, Відповідачі були обізнані щодо участі кожного з них у Конкурсах.

Поведінка суб'єктів господарювання: ФОП Крота А.В., ТОВ «ВЕГ» та ТОВ «ЕКЦ» під час участі у Конкурсі 1; ТОВ «ВЕГ», ТОВ «НЕПГ» та ТОВ «ЕКЦ» під час участі у Конкурсі

2; ТОВ «ВЕГ», ТОВ «НЕПГ» та ФОП Переває В.С. під час участі у Конкурсі 3, була погодженою та не мала на меті ведення конкурентної боротьби.

Зазначені учасники конкурсів були обізнані щодо конкурсних пропозицій один одного та впевнені, внаслідок своїх узгоджених дій, щодо переможців Конкурсів.

Дії ФОП Крота А.В., ТОВ «ВЕГ» та ТОВ «ЕКЦ» під час участі у Конкурсі 1 є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 1 статті 50, пунктом 4 частини другої статті 6 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних узгоджених дій, які стосуються спотворення результатів конкурсів.

Дії ТОВ «ВЕГ», ТОВ «НЕПГ» та ТОВ «ЕКЦ» під час участі у Конкурсі 2 є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 1 статті 50, пунктом 4 частини другої статті 6 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних узгоджених дій, які стосуються спотворення результатів конкурсів.

Дії ТОВ «ВЕГ», ТОВ «НЕПГ» та ФОП Переває В.С. під час участі у Конкурсі 3 є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 1 статті 50, пунктом 4 частини другої статті 6 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних узгоджених дій, які стосуються спотворення результатів конкурсів.

Відповідно до пункту 26 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 14 березня 2012 року №169-р, (зі змінами), Відділенням були надіслані ТОВ «Експертно-консультаційний центр», ТОВ «Національна експертно-правова група», ТОВ «Всеукраїнська експертна група», ФОП Крота А.В., ФОП Переває В.С. (листами від 18.05.2018 №58-02/1142 – 1146) та ФОП Жуган В.С. (листом від 18.05.2018 № 58-02/1141) витяги з подання від 04.05.2018 № 02-24-спр про попередні висновки по справі № 03/18-16.

На подання про попередні висновки від 04.05.2018 № 02-24-спр по справі № 03/18-16 ФОП Жуган В.С. не надала свої заперечення, пояснення. Відповідачі не визнали факт вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції та надали свої заперечення (ТОВ «Експертно-консультаційний центр» - листом від б/д № б/н (вх. № 58-01/975 від 29.05.2018), ФОП Переває В.С. – листом від 15.06.2018 № 15-01, ТОВ «Національна експертно-правова група» - листом від 15.06.2018 № 07/06-1, ТОВ «Всеукраїнська експертна група» - листом від 18.06.2018 № 1-06/18, ФОП Крот А.В. – листом від 19.06.2018 № 3/18/06), з якими Відділення не погоджується за таких підстав.

1. За твердженням ФОП Крота А.В., «крім 3 відповідей в конкурсі приймали участь ще 6 учасників, які як свідчить з подання конкурували між собою та з відповідачами, отже його участь ніяким чином не могла привести до спотворення конкурсу».

ТОВ «Всеукраїнська експертна група» стверджує, що воно та інші відповідачі по справі, жодним чином не могли вплинути на результати Конкурсів 1, 2, 3, так як їм не було відомо, на які саме лоти і які саме пропозиції подадуть 9 учасників Конкурсів 1, 2, 3. Ніхто не міг передбачити і загальну кількість учасників, яка прийме участь у Конкурсах 1, 2, 3.»

Кількість учасників конкурсів та їх пропозицій не може бути ототожнена із змагальністю. Матеріали справи № 03/18-16 свідчать, що Відповідачі ще на стадії здійснення підготовки своїх пропозицій конкурсних Конкурсів 1, 2, 3 були обізнані щодо пропозицій один одного та діяли погоджено: ФОП Крот А.В. та ТОВ «ЕКЦ» - у Конкурсі 1, ТОВ «ЕКЦ» та ТОВ «ВЕГ» - у Конкурсі 2, ТОВ «ВЕГ» та ФОП Переває В.С. – у Конкурсі 3, знаючи значення конкурсних пропозицій вартості робіт з оцінки ТОВ «ВЕГ» та ТОВ «НЕПГ» відповідно, у Конкурсах виступали в ролі технічних учасників та подавали завідомо не конкурентоспроможні пропозиції з метою забезпечення перемоги ТОВ «ВЕГ» у Конкурсі 1 та ТОВ «НЕПГ» у Конкурсах 2, 3, внаслідок чого конкуренцію між Відповідачами було усунено. За таких підстав, змагальність між Відповідачами була відсутня, оскільки їх

антиконкурентна узгоджена поведінка під час участі у Конкурсах 1, 2, 3 не відповідає самій суті конкурсу.

2. ТОВ «ЕКЦ» посилається на п. 8.3 постанови Пленуму Вищого господарського суду України № 15 від 26.12.2011 «Про деякі питання практики застосування конкурентного законодавства», згідно якого «ознаки схожості в діях (бездіяльності) суб'єктів господарювання не є єдиним достатнім доказом наявності попередньої змови (антиконкурентних узгоджених дій). Антиконкурентна узгоджена поведінка підлягає встановленню та доведенню із зазначенням відповідних доказів у рішенні органу Антимонопольного комітету. України. При цьому схожість має бути саме результатом узгодженості конкурентної поведінки, а не виявлятися у простому співпадінні дій суб'єктів господарювання, зумовленим специфікою відповідного товарного ринку».

ТОВ «Всеукраїнська експертна група» стосовно відносин контролю та наявності деяких схожостей в наданій ним документації на Конкурси, посилається на судову практику, згідно з якою при значній кількості учасників наявність відносин контролю і схожість в оформленні документів у частини учасників не є достатнім аргументом для кваліфікації порушення у вигляді антиконкурентних узгоджених дій.

Роз'яснення Пленуму Вищого господарського суду України в п. 8.3 стосуються схожих дій суб'єктів господарювання, які можуть бути кваліфікованими як антиконкурентні узгоджені дії відповідно до частини 3 статті 6 цього Закону України «Про захист економічної конкуренції», та не може бути взято до уваги при кваліфікації дій певного суб'єкта господарювання за пунктом 4 частини 2 статті 6 цього Закону.

Водночас, докази антиконкурентної узгодженої поведінки Відповідачів ґрунтуються не тільки на наявності відносин контролю та схожостях у оформленні документів на Конкурси. Висновок щодо порушення Відповідачами законодавства про захист економічної конкуренції зроблений на підставі низки фактів, в тому числі: розрахунку вартості робіт з оцінки, цивільно-правових відносин між Відповідачами та оцінювачами, потенційної можливості реального виконання кожним з Відповідачів поданих ними пропозицій тощо.

У сукупності з іншими фактами, наведеними в описово-мотивувальній частині, вони свідчать про те, що на всіх стадіях підготовки конкурсних пропозицій на Конкурси Відповідачі були обізнані щодо участі кожного з них.

3. ТОВ «Всеукраїнська експертна група» стверджує, що «з матеріалів попередніх висновків йому стало відомо що підготовкою документів декількох відповідачів займалась та ж сама юридична компанія, що і у нас. Цим фактом пояснюється наявність деяких схожостей в наданій документації».

ФОП Крот А.В. стверджує, що з попередніх висновків він дізнався, що у конкурсній документації помилково вказаний не його номер телефону. Враховуючи, що його документи та документи іншим учасникам готувала одна і та ж сама юридична компанія, цим пояснюється наявність помилкового номеру у документах ФОП Крота А.В., та інші помилки, схожість, та інші однакові шаблони.

За твердженням ТОВ «НЕПГ», враховуючи, що відповідачі по справі та багато інших учасників користувались послугами однієї фірми, то цим пояснюється наявність «характерних закономірностей, схожостей, помилок та інше».

ТОВ «ЕКЦ» дізналось з подання, що юридична фірма крім нього допомагало з оформленням документів і іншим учасникам конкурсів. Можливо, що при підготовці документів багатьом клієнтам юридична фірма використовувала однакові підходи, однакові шаблони документів, допомагала розробляти калькуляції, робила незначні помилки.

Вказані твердження спростовуються матеріалами справи № 03/18-16.

Водночас, конкурсні документи, які готувались (Особою 12) для ТОВ «Експертно-консультаційний центр», ТОВ «Національна експертно-правова група», ТОВ «Всеукраїнська експертна група», ФОП Крота А.В., ФОП Перевая В.С., підписувалися керівниками цих підприємств. Тобто, керівники були обізнані щодо змісту цих документів, наявних в цих документах помилок.

4. Стосовно телефонного номеру (інформація з обмеженим доступом), то він

помилково вказаний (Особою 12) у заявах ТОВ «ЕКЦ», поданих у складі конкурсних пропозицій на Конкурси.

ФОП Крот А.В. мав договір з (Особою 12), яке надавало аналогічні послуги іншим відповідачам. Цим ФОП Крот А.В. пояснює можливу схожість оформлення документів, наявність однакових помилок та інші (у заявах ФОП Крота А.В вказаний телефонний номер (інформація з обмеженим доступом), наданий в користування абоненту (Особі 1) на підставі договору).

Відповідно до пункту 4 розділу 1 Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності, у складі конкурсної документації учасниками подається **заява** про участь у конкурсі з відбору суб'єктів оціночної діяльності за встановленою формою згідно з додатком 3 до цього Положення. Бланк заповнюється заявником (учасником конкурсу), зокрема зазначається наступна інформація: найменування заявника, № та дата сертифіката суб'єкта оціночної діяльності, ПІБ керівника, назва установчого документа або виписка з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб підприємців та громадських формувань, розрахунковий рахунок, місцезнаходження, телефон, телефакс, електронна пошта, опис об'єкта оцінки; внизу заяви проставляється дата складання заяви, **підпис керівника, печатка (за наявності)**.

Враховуючи зазначене та пояснення ТОВ «ЕКЦ» та ФОП Крота А.В., заяви про участь їх у конкурсах з відбору суб'єктів оціночної діяльності за встановленою формою були заповнені (Особою 12), на яких керівниками ТОВ «ЕКЦ» та ФОП Крота А.В. були проставлені підписи та печатки. Тобто, керівники були ознайомлені з інформацією у заявах та підписавши їх, тим самим підтвердили, що викладена інформація (зокрема телефонні номери) є достовірною.

Інші заперечення та пояснення ТОВ «Експертно-консультаційний центр», ТОВ «Національна експертно-правова група», ТОВ «Всеукраїнська експертна група», ФОП Крота А.В., ФОП Переваля В.С. (щодо схожості строків виконання робіт з оцінки, схожості в оформленні документів, наявність в документах (довідках) однакових дат та номерів тощо; відсутність при розкритті конкурсних пропозицій Відповідачів тощо) не спростовують висновків Відділення щодо спільних дій Відповідачів на кожному з етапів підготовки конкурсних пропозицій на Конкурси.

Отже, ТОВ «Експертно-консультаційний центр», ТОВ «Національна експертно-правова група», ТОВ «Всеукраїнська експертна група», ФОП Крота А.В., ФОП Переваля В.С. не надали до Відділення ґрунтовних пояснень та документальних доказів, які б спростовували або свідчили про відсутність між ними антиконкурентних узгоджених дій, які полягали у спотворенні результатів Конкурсів, проведених Регіональним відділенням Фонду державного майна України по Запорізькій області.

Частиною другою статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за вчинення зазначеного порушення передбачена відповідальність у вигляді накладання штрафу у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.

ТОВ «ЕКЦ» надало копію податкової декларації платника єдиного податку, згідно з якою дохід товариства складає (інформація з обмеженим доступом) гривні.

ТОВ «ВЕГ» надало копію звіту про фінансові результати за 2017 рік, згідно з яким дохід товариства складає (інформація з обмеженим доступом) гривень.

Листом від 12.03.2018 № 171/8/17-13 Приморське відділення Бердянської об'єднаної ДПІ Головного управління ДФС у Запорізькій області надало копію податкової декларації платника єдиного податку ФОП Крота А.В., згідно з якою загальна сума доходу за звітний (податковий) період, 2017 рік, становить (інформація з обмеженим доступом) гривень.

Листом вх. № 58-01/585 від 02.04.2018 Запорізька об'єднана ДПІ Головного управління ДФС у Запорізькій області надало копії податкових декларацій платників єдиного податку:

- ТОВ «НЕПГ», згідно з якою сума доходу за податковий (звітний) період, 2017 рік, становить (*інформація з обмеженим доступом*) гривень;

- ФОП Перевай В.С., згідно з якою сума доходу за податковий (звітний) період, 2017 рік, становить (*інформація з обмеженим доступом*) гривень.

При визначенні розміру штрафу враховано, що:

- ТОВ «ВЕГ», ТОВ «НЕПГ», ФОП Перевай В.С., ФОП Крот А.В. та ТОВ «ЕКЦ» вчинили порушення законодавства про захист економічної конкуренції вперше;

- ТОВ «ВЕГ», ТОВ «НЕПГ», ФОП Перевай В.С., ФОП Крот А.В. та ТОВ «ЕКЦ» співпрацювали під час розгляду справи;

- цінові пропозиції, запропоновані відповідачами становили:

на Конкурс 1: ФОП Крот А.В. – 8700 грн (по лоту 1) та 12000 грн (по лотам 2-5);

ТОВ «ВЕГ» - 2900 грн (по лоту 1) та 3500 грн (по лотам 2-5);

ТОВ «Експертно-консультаційний центр» - 15000 грн (по лотам 1-5);

на Конкурс 2: ТОВ «НЕПГ» - 3500 грн (по лотам 1-7);

ТОВ «ВЕГ» - 12000 грн (по лотам 1-7);

ТОВ «Експертно-консультаційний центр» - 15000 грн (по лотам 1-7);

на Конкурс 3: ТОВ «НЕПГ» - 4050 грн (по лотам 1-3);

ТОВ «ВЕГ» - 12500 грн (по лотам 1-3);

ФОП Перевай В.С. - 9000 грн (по лотам 1-3).

На підставі вищевикладеного, керуючись статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 (зі змінами), пунктами 31, 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року №5, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 14 березня 2012 року № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Запорізького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ВИРІШИЛА:

1. Визнати дії фізичної особи-підприємця Крота А.В., товариства з обмеженою відповідальністю «Всеукраїнська експертна група» та товариства з обмеженою відповідальністю «Експертно-консультаційний центр», які полягали у погодженні своїх конкурсних пропозицій під час участі у конкурсних відборах суб'єктів оціночної діяльності, проведених Регіональним відділенням Фонду державного майна України по Запорізькій області (69001, м. Запоріжжя, вул. Перемоги, буд. 50, ЄДРПОУ 20495280) **11.03.2016** (об'ява про проведення конкурсного відбору у газеті «Відомості приватизації» від 17.02.2016 № 14 (930)), порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 1 статті 50, пунктом 4 частини другої статті 6 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних узгоджених дій, які стосуються спотворення результатів конкурсів.

2. Відповідно до частини 2 статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за вчинення порушення, зазначеного у пункті 1 цього рішення, накласти штраф:

- на товариство з обмеженою відповідальністю «Експертно-консультаційний центр» (*інформація з обмеженим доступом*) у розмірі **2 000** (дві тисячі) гривень;

- на фізичну особу-підприємця Крота А.В. (*інформація з обмеженим доступом*) у розмірі **7 000** (сім тисяч) гривень;

- на товариство з обмеженою відповідальністю «Всеукраїнська експертна група» (інформація з обмеженим доступом) у розмірі **7 000** (сім тисяч) гривень.

3. Визнати дії товариства з обмеженою відповідальністю «Національна експертно-правова група», товариства з обмеженою відповідальністю «Всеукраїнська експертна група» та товариства з обмеженою відповідальністю «Експертно-консультаційний центр», які полягали у погодженні своїх конкурсних пропозицій під час участі у конкурсних відборах суб'єктів оціночної діяльності, проведених Регіональним відділенням Фонду державного майна України по Запорізькій області (69001, м. Запоріжжя, вул. Перемоги, буд. 50, ЄДРПОУ 20495280) **17.03.2016** (об'ява про проведення конкурсного відбору надруковано у газеті «Відомості приватизації» від 24.02.2016 № 16 (932)), порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 1 статті 50, пунктом 4 частини другої статті 6 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних узгоджених дій, які стосуються спотворення результатів конкурсів.

4. Відповідно до частини 2 статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за вчинення порушення, зазначеного у пункті 3 цього рішення, накладити штраф:

- на товариство з обмеженою відповідальністю «Національна експертно-правова група» (інформація з обмеженим доступом) у розмірі **7 000** (сім тисяч) гривень;

- на товариство з обмеженою відповідальністю «Всеукраїнська експертна група» (інформація з обмеженим доступом) у розмірі **7 000** (сім тисяч) гривень;

- на товариство з обмеженою відповідальністю «Експертно-консультаційний центр» (інформація з обмеженим доступом) у розмірі **2 000** (дві тисячі) гривень.

5. Визнати дії товариства з обмеженою відповідальністю «Національна експертно-правова група», товариства з обмеженою відповідальністю «Всеукраїнська експертна група» та фізичної особи-підприємця Переває В.С., які полягали у погодженні своїх конкурсних пропозицій під час участі у конкурсних відборах суб'єктів оціночної діяльності, проведених Регіональним відділенням Фонду державного майна України по Запорізькій області (69001, м. Запоріжжя, вул. Перемоги, буд. 50, ЄДРПОУ 20495280) **31.03.2016** (об'ява про проведення конкурсного відбору надруковано у газеті «Відомості приватизації» від 16.02.2016 № 22 (938)), порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 1 статті 50, пунктом 4 частини другої статті 6 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних узгоджених дій, які стосуються спотворення результатів конкурсів.

6. Відповідно до частини 2 статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за вчинення порушення, зазначеного у пункті 5 цього рішення, накладити штраф:

- на товариство з обмеженою відповідальністю «Національна експертно-правова група» (інформація з обмеженим доступом) у розмірі **5 000** (п'ять тисяч) гривень;

- на товариство з обмеженою відповідальністю «Всеукраїнська експертна група» (інформація з обмеженим доступом) у розмірі **5 000** (п'ять тисяч) гривень;

- на фізичну особу-підприємця Переває В.С. (інформація з обмеженим доступом) у розмірі **5 000** (п'ять тисяч) гривень.

Відповідно до частини третьої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції», штраф підлягає сплаті у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Відповідно до частини восьмої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу надіслати до територіального відділення Антимонопольного комітету України документи, що підтверджують сплату штрафу.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.